

Sommaire

1. Les conjugaisons de base 1 : présent et impératif.....	1
A. l'indicatif présent (OTT).....	1
B. conjugaisons irrégulières.....	2
C. L'impératif	3
D. Verbes séparables et inséparables.....	4
2. la négation.....	4
3. ordre des mots	8
4. Les conjugaisons de base 2 :les temps du passé.....	11
A. le prétérit (= imparfait ou passé simple) (O.V.T.)	11
B. le passé composé (V.T.T.)	11
C. le plus-que-parfait (V.V.T.)	12
Les temps primitifs(hoofdtijden)	13

1. Les conjugaisons de base 1 : présent et impératif

A. l'indicatif présent (OTT)

personne	forme	exemple
1 ^{ère} pers. sg : ik	radical (càd infinitif sans "en" ou "n")	Ik werk
2 ^{ème} pers. sg. : je	radical + t	Je werkt
Forme polie : u	radical + t	U werkt
3 ^{ème} pers. sg. : hij / ze / het	radical + t	Hij / Ze / Het werkt
Pers. du pluriel: we / jullie / ze	infinitif	We / Jullie / Ze werken

Attention : quand le pronom personnel sujet « je » est après le verbe (inversion, question, ...) on laisse tomber le « -t » à la fin du verbe.

Exemple : *Werk je op zaterdag ?*

Mais: *Komt je vriend vanavond op bezoek?* Ici on a laissé le "-t" car le "je" n'est pas le pronom personnel sujet « tu », mais bien le déterminant possessif "ton".

Règles d'orthographe :

1°/ règle générale : infinitif – en ou n.

Fietsen : ik fiets, je fietst...

Doen : ik doe, hij doet...

Houden : ik houd, je houdt...

2°/ Voyelle longue: le son doit rester long, au moyen de deux voyelles si nécessaire (càd dans une syllabe fermée)

Spelen : ik speel, je speelt

Kopen : ik koop, je koopt

Praten : ik praat, hij praat (on ne met pas deux fois la même consonne à la fin d'un mot)

Stelen : ik steel, ze steelt

Attention : *Staan : ik sta, je staat*

Zien: ik zie, je ziet

3°/ Voyelle brève: le son doit rester bref

Stellen : ik stel, je stelt

Zitten : ik zit, ze zit

Missen : ik mis, je mist

Lokken : ik lok, je lokt

4°/ Z > S, V > F

Reizen: ik reis, je reist

Blijven: ik blijf, hij blijft

5° cas particuliers :

Les verbes houden et rijden dans la langue informelle peuvent perdre leur -d à la première personne du singulier (*Ik hou, ik rij*) ou lorsqu'il est suivi de « je » (*Hou je – Rij je ?*)

D'autres verbes qui se terminent par les sonorités [ijden] ou [ouden] suivent la même règle : *Ik snij... Onthou je ? ...*

B. conjugaisons irrégulières

Zijn (être)	Hebben (avoir)	Kunnen (pouvoir, capacité)	Mogen (pouvoir : permission)	Willen (vouloir)	Komen (venir)	Zullen (aux. du futur)
Ik ben Je bent U bent Hij/ze/het is	Ik heb Je hebt U hebt/heeft Hij/ze/het heeft	Ik kan Je kunt/kan U kunt Hij/ze/het kan	Ik mag Je mag U mag Hij/ze/het mag	Ik wil Je wil / je wilt U wilt Hij wil	Ik kom Je komt U komt Hij/ze/ komt	Ik zal Je zult / zal U zult / zal Hij/ze/het zal
We } Jullie } zijn Ze }	We } Jullie } hebben Ze }	We } Jullie } kunnen Ze }	We } Jullie } mogen Ze }	We } Jullie } willen Ze }	We } Jullie } komen Ze }	We } Jullie } zullen Ze }

Exercice 1: Vul in met een vorm van **kunnen, moeten, willen** of **mogen** in de OTT

- Het licht staat op rood : de auto's **kunnen** niet doorrijden, ze **moeten** stoppen.
- Een motorrijder **moet** een helm dragen.
- Mevrouw, **mag** ik een glas limonade drinken ?
- Jantje heeft geen honger, hij **wil** niet eten.
- Ik heb geen balpen, ik **kan** dus niet schrijven.
- Pierre **wil** Nederlands leren : dat is leuk, zegt hij.
- We **willen** naar de bioscoop gaan, maar we **mogen** niet want vader **wil** het niet.
- Hoeveel talen **kan** je spreken ?
- Wat **wil** je drinken ?
- Op school **mogen** we niet roken.
- Vandaag **mag** ik niet gaan tennissen van mijn ouders : ik **moet** hen helpen.
- U **kan** de directeur niet zien : hij is er niet.
- An is ziek : ze **mag** niet naar school gaan, ze **moet** twee dagen thuis blijven.
- Waar **kan** ik hier een postkantoor vinden ?

Exercice 2: complète le tableau avec les formes demandées

Français	Infinitif (Néerlandais)	1 ^{ère} pers. Sg	3 ^{ème} pers. sg
dire	zeggen	ik zeg	hij zegt
se plaindre	klagen	ik klaag	hij klaagt
raconter	vertellen	ik vertel	hij vertelt
être debout	staan	ik sta	hij staat
aller	gaan	ik ga	hij gaat
payer	betalen	ik betaal	hij betaalt
habiter	wonen	ik woon	hij woont

C. L'impératif

2ème personne du singulier et du pluriel: radical du verbe

Zwijg !

Kom binnen, kinderen.

Doe je vinger uit je mond.

2ème personne forme polie: radical + t + pronom u

Komt u maar binnen.

Zit u maar.

1ère personne du pluriel : laten we + infinitif

Laten we binnenblijven.

Remarques : a) L'ordre sec est souvent atténué par des mots tels que « eens », « even », « maar », « toch »,....

Ga maar buiten spelen als je wilt.

Doe die vinger toch uit je neus.

Vertel eens wat je over het probleem weet

b) la forme impérative de "zijn " est "wees"

Wees maar gerust, we vertrekken niet onmiddellijk.

Exercice 3: "Brand!": zeg het met een impératif

1. Je moet op de alarmknop drukken	Druk op de alarmknop.
2. Je moet rustig blijven	Blijf rustig
3. Je moet alles laten liggen	Laat alles liggen
4. Als er veel rook is moet je op de grond kruipen	Kruip op de grond
5. Je moet de deur achter je sluiten.	Sluit de deur achter je

Exercice 4: "De kinderen moeten naar bed..." je wordt un peu nerveux

1. (de télévision éteindre / mais)	Zet de télévision maar uit.
2. (stoppen met gezeur / toch)	Stop toch met gezeur.
3. (naar boven gaan)	Ga naar boven
4. (Jullie pyjama aantrekken / toch)	Doe toch jullie pyjama aan
5. (jullie tanden poetsen)	Poets jullie tanden!

Exercice 5: "Bezoek van de minister". Gebruik beleefde imperatieven

1. (uw jas uitdoen / mijnheer de minister)	Doet u uw jas uit, mijnheer de minister.
2. (gaan zitten)	Gaat u maar zitten.

3. (Een kopje koffie nemen / mijnheer de minister)
4. (naar de vragen van de studenten luisteren)
5. (Uw mening geven / mijnheer de minister)

Neemt u een kopje koffie, mijnheer de minister.

Luistert u naar de vragen van de studenten.

Geeft u uw mening, mijnheer de minister.

D. Verbes séparables et inséparables

- certains verbes se séparent de leur particule, qui sera rejetée à la fin de la phrase :

Ik kom morgen terug
Hij belt om zes uur op.

- certains verbes ont des particules inséparables:

Ik aanvaard haar gedrag niet.

- Les verbes commençant par “be-”, “ge-”, “ver-”, “er-”, “her-”, et “ont-” sont toujours inséparables

Beginnen : ik begin, hij begint.

Exercice 6: complète le tableau

Verbe en français	Infinitif en néerlandais	Présent 1ère pers. sg	Présent 3 ^{ème} pers. sg
déposer en voiture	afzetten	ik zet...af	Hij zet...af
utiliser	gebruiken	ik gebruik	hij gebruikt
rencontrer	ontmoeten	ik ontmoet	hij ontmoet
obliger	verplichten	ik verplicht	hij verplicht
répéter	herhalen	ik herhaal	hij herhaalt
payer	betalen	ik betaal	hij betaalt
se lever	opstaan	ik sta...op	hij staat ...op
atteindre	bereiken	ik bereik	hij bereikt
encourager	aanmoedigen	ik moedig... aan	hij moedigt...aan
autoriser	toelaten	Ik laat...toe	hij laat ... toe
inciter	aanzetten / aansporen	ik zet...aan / ik spoor...aan	hij zet...aan / spoor...aan

2. la négation

1. “Geen”:

On utilise “geen” avec un substantif indéterminé (= précédé de “een” ou d’aucun article)

*Dat is **een mooi huis** ⇒ Dat is **GEEN** mooi huis*

*Ik heb **geld** ⇒ Ik heb **GEEN** geld*

*Het zijn **goede leerlingen** ⇒ Het zijn **GEEN** goede leerlingen*

*Ik studeer **Engels** ⇒ Ik studeer **GEEN** Engels*

*Het is **tien uur** ⇒ Het is **GEEN** tien uur*

2. “Niet”

Dans tous les autres cas (avec des substantifs déterminés, des adjectifs, des compléments introduit par une préposition, ...) on utilise “niet”. Pour la place du « niet » dans la phrase, il faut cependant faire la distinction entre la négation de la phrase et la négation d’un groupe complément.

2.1. négation de phrase

On met le “niet” à la fin de la phrase

*Ik rook **NIET***

*Ik vergat mijn paraplu **NIET***

*Ik ken hem **NIET***

Mais on le met devant...

a) la deuxième partie du verbe rejeté (infinitif, participe passé, particule)

Ze wil helaas NIET verkopen
Hij is tot nu toe NIET getrouwd
Hij komt volgende week NIET mee

b) un adjectif attribut du sujet

Die man is NIET gek.
Ik vind dat NIET mooi.

c) un adverbe

Jij zingt NIET vaak.
Hij is NIET thuis.
Ze reist dit jaar NIET veel.
Het is NIET genoeg / voldoende.
Ze lezen NIET graag.
Hij deed het NIET goed / slecht.

d) une Construction introduite par une préposition

Hij ging gisteren NIET naar school
Hij woont NIET in Brussel
Ze is vanmorgen NIET op kantoor geweest

Mais: si il est clair que le complément et le verbe ne forment pas un tout et que c'est l'action qui doit être niée, on mettra la négation à la fin de la phrase (éventuellement devant le participe passé ou l'infinitif) :

Hij heeft in de klas NIET gerookt.
Je hebt op school NIET gewerkt
De baby heeft in de auto NIET kunnen slapen
Je kunt haar na 14.00 u NIET bereiken

Pour plus de détails, voir le point 2.2 ci-dessous

Lorsqu'on a plusieurs compléments circonstanciels, on choisira la place de "niet" d'après la logique:

Ze is NIET met haar broer naar Amsterdam gegaan (maar met haar moeder...)
Ze is met haar broer NIET naar Amsterdam gegaan (maar naar Parijs...)

Attention: *Hij heeft genoeg drank in huis* ⇒ *Hij heeft niet genoeg drank in huis*
Hij heeft drank genoeg in huis ⇒ *Hij heeft geen drank genoeg in huis.*

2.2. négation d'une partie de la phrase:

Lorsqu'on ne veut nier qu'un élément de la phrase, on mettra "niet" devant cet élément:

Niet alle leerlingen gaan op schoolreis
Ik versta u niet helemaal
Ik kom niet morgen, maar overmorgen

Faites donc attention à la différence entre:

<i>Hij heeft vaak niet gezongen</i>	[et]	<i>Hij heeft niet vaak gezongen.</i>
<i>Hij heeft het helemaal niet begrepen</i>	[et]	<i>Hij heeft het niet helemaal begrepen</i>

3. "Niet meer" / "geen ... meer"

Si on veut mettre une phrase avec "nog" à la négation, on utilisera "meer" dans la phrase négative

3.1. "Geen ... meer":

Heeft hij gisteren nog een boek gekocht? ⇒ Nee, hij heeft GEEN boek MEER gekocht
Heeft hij nog andere opmerkingen? ⇒ Nee, hij heeft GEEN andere opmerkingen MEER.
Heeft hij nog wat geld over? ⇒ Nee, Hij heeft GEEN geld MEER over
Hij is nog een kind ⇒ Hij is GEEN kind MEER

3.2. "Niet meer:"

Is het nog interessant? Nee, het is NIET MEER interessant / Het is NIET interessant MEER.
Heeft hij gisteren nog gelezen? Nee, hij heeft gisteren NIET MEER gelezen.
Herinner jij je nog wat we toen gedaan hebben? Nee, dat kan ik me NIET MEER herinneren
Heb jij nog aan hem gedacht? Nee, ik heb NIET MEER aan hem gedacht.

4. “Nog niet” / “nog geen”

Pour nier une phrase avec “al”, on utilise “nog niet” ou “nog geen...”:

4.1. Nog geen ...:

Heeft hij **al** een jas gekocht? ⇒ Nee, hij heeft **NOG GEEN** jas gekocht.

Heb je **al** melk gedronken? ⇒ Nee, ik heb **NOG GEEN** melk gedronken.

Is het **al** zes uur? ⇒ Nee, het is **NOG GEEN** zes uur.

4.2. nog niet:

Is ze **al** getrouwd? ⇒ Nee, ze is **NOG NIET** getrouwd

Heeft hij dat boek **al** gekocht? ⇒ Nee, hij heeft dat boek **NOG NIET** gekocht.

Heb je je melk **al** gedronken? ⇒ Nee, ik heb mijn melk **NOG NIET** gedronken

Heeft ze het hem **al** gevraagd? ⇒ Nee, ze heeft het hem **NOG NIET** gevraagd.

5. Autres négations:

Heeft hij IETS gezegd?	⇒	Hij heeft NIETS gezegd
Heb je IEMAND gezien?	⇒	Ik heb NIEMAND gezien.
Heeft hij WEL EENS problemen?	⇒	Hij heeft NOOIT problemen
Denk je OOIT aan hem?	⇒	Ik denk NOOIT aan hem.
Heb je mijn boek ERGENS gezien?	⇒	Ik heb je boek NERGENS gezien.

Exercice 7: met « geen » ou « niet » à la place qui convient dans la phrase

1. Je hebt **geen** idee hoe dat me spijt.
2. Ik kan dit soort muziek **niet** waarderen.
3. Ik mag die kans **niet** missen.
4. Hij heeft **geen** zin om hier te blijven.
5. Ze gelooft **niet** in deze mogelijkheid
6. Ze was **geen** 14 jaar oud toen ze met hem trouwde.
7. Dat is mijn oma **niet**.
8. Er zijn nog veel jongeren die **geen** werk kunnen vinden omdat ze **geen** enkele opleiding hebben.
9. Het is je gewoonte **niet** zo laat thuis te komen.
10. Hij heeft **niet** één fles wijn opgedronken, maar drie!
11. Ik heb mijn cheques **niet** meegenomen.
12. Ze spreekt **geen** Nederlands
13. Ik heb je hulp **niet** nodig.
14. Hij lijdt **niet** aan minderwaardigheidscomplexen
15. Dit uitstapje duurde **geen** drie dagen
16. Dat is **geen** gewone expeditie!
17. Ze kennen het verschil **niet** tussen mijn en dijn.
18. Daar heb ik **geen** enkele behoefte aan.
19. Ze heeft dat **niet** geaccepteerd.
20. Er kwam echter **geen** enkele reactie op.
21. Het is mijn schuld **niet** ! (On peut dire “Het is niet mijn schuld!” si on veut sous-entendre que c’est la faute de quelq’un d’autre)
22. Ik wil helemaal **geen** ruzie maken.
23. Ik heb er **geen** tijd voor.
24. U zult er **geen** spijt van hebben.
25. De motieven van de schietpartij tussen beide burens zijn **niet** duidelijk

26. We willen **geen** geweld gebruiken om onze rechten te verdedigen.
27. Ik heb hem het pakje **niet** gezonden.
28. Ik heb er **geen** zin in om over politiek te praten.
29. Hij spreekt **geen** Italiaans
30. Ik kan die vetvlekken **niet** van mijn bloes af krijgen.

Exercice 8: Met les phrase suivantes à la forme négative

1. Mijn huis is mooi **Mijn huis is niet mooi.**
2. Ik heb een broer **Ik heb geen broer.**
3. Haar school is ver. **Haar school is niet ver.**
4. Hij gaat in het bos. **Hij gaat niet in het bos.**
5. Lies is tien jaar oud. **Lies is geen tien jaar oud.**
6. Jan koopt een nieuwe fiets **Jan koopt geen nieuwe fiets.**
7. Ik heb geld. **Ik heb geen geld**
8. Mia spreekt al Nederlands **Mia spreekt nog geen Nederlands.**
9. Vader rijdt te vlug **Vader rijdt niet te vlug.**
10. Zij gaat nog naar Parijs **Zij gaat niet meer naar Parijs.**
11. De trein vertrekt al om 9 uur. **De trein vertrekt nog niet om 9 uur.**
12. Ik heb die dame nog gezien. **Ik heb die dame niet meer gezien.**
13. Piet koopt een nieuw schrift. **Piet koopt geen nieuw schrift.**
14. De jas hangt aan de kapstok. **De jas hangt niet aan de kapstok.**
15. De leerlingen spreken al Duits. **De leerlingen spreken nog geen Duits**
16. Er zijn nog 10 personen. **Er zijn geen 10 leerlingen meer.**
17. De schrijfmachine is al gerepareerd. **De schrijfmachine is nog niet gerepareerd**
18. Hij zag iemand in de zaal **Hij zag niemand in de zaal.**
19. Die mensen wonen nog in de buurt. **Die mensen wonen niet meer in de buurt.**
20. Ze werken altijd. **Ze werken niet altijd / nooit.**
21. Rik en Lea hebben al meubels in hun nieuwe appartement.
Rik en Lea hebben nog geen meubels in hun nieuwe appartement.
22. Ze wonen ver van het centrum. **Ze wonen niet ver van het centrum.**
23. Ze willen al een TV kopen. **Ze willen nog geen TV kopen.**
24. Voor hen is dat dringend **Voor hen is dat niet dringend.**
25. Zullen ze moderne meubels kopen **Zullen ze geen moderne meubels kopen?**
26. Haar man wil de meubels altijd afstoffen **Haar man wil de meubels nooit afstoffen.**
27. En hij kan het ook goed **En hij kan het ook niet goed.**
28. Er is plaats genoeg tegen die muur voor de grote kast van Lea's oma.
Er is niet genoeg plaats (geen plaats genoeg) tegen die muur voor de grote kast...
29. Stijlmeubels kunnen ze al kopen! **Stijlmeubels kunnen ze nog niet kopen!**
30. Over een paar maanden zullen ze zeker nog geld hebben.
Over een paar maanden zullen ze zeker geen geld meer hebben.

3. ordre des mots

Ordre normal: La phrase commence normalement par le sujet, ensuite on met la base verbale conjuguée, et enfin les compléments.

De trein vertrekt om 17u 's avonds in Zürich.

Si le verbe est composé de deux parties, avec un participe passé, un infinitif, une particule en deuxième partie, celle-ci sera rejetée en fin de phrase.

Ik heb haar deze morgen opgebeld.

Principales et conjonctions: on utilise l'ordre normal lorsque deux principales sont assemblées à l'aide d'une virgule ou d'une conjonction de coordination (en/of/maar/want)

*De koeien lopen in de wei **en** ze eten gras.*

*De koeien lopen in de wei **of** ze staan in de stal.*

*De koeien staan in de stal **want** het is heel koud.*

*De koeien lopen in de wei **maar** ze stonden gisteren in de stal.*

Inversion : Pour insister sur les compléments de lieu, de temps, ou autres, on commence la phrase par cet élément. Ensuite on applique l'inversion (verbe+sujet)

In Zürich vertrekt de trein om 17u 's avonds.

In 1998 won deze acteur al een Oscar voor zijn rol in de film "Jamaica"

L'inversion est également utilisée dans les questions:

Wanneer vertrekt hij?

Place de l'objet:

1°/ si le verbe est composé de deux parties, l'objet direct devra se placer entre ces deux parties:

*Ik heb een appel aan mijn zus **gegeven** OK*

2°/Pour l'ordre des objets directs et indirects, on a le choix entre :

- Objet direct + préposition + objet indirect,

Ik heb een mooi geschenk aan mijn moeder gegeven voor haar verjaardag.

- Ou: objet indirect (sans préposition) + objet direct:

Hij heeft zijn secretaresse bloemen gegeven.

Place des autres parties

1°/ Après le verbe conjugué: het + er + zich

Hij heeft het er erg moeilijk mee.

Zij maakt er zich geen zorgen over

2°/ CCtemps + objet, ou objetCCtemps: cela dépend de l'importance de ces deux parties dans la phrase :

Ik werk het verslag morgen wel af.

Ik geef morgen het verslag aan mijn leraar.

Remarque: si l'objet est un pronom, il se placera alors d'office devant le complément de temps.

Ik heb het hem gisteren gegeven.

3°/ Temps + Agent / Manière + Lieu

Dat materiaal is verleden jaar door de school in Duitsland besteld.

Les subordonnées circonstancielles:

Dans une subordonnée on rejette le verbe conjugué à la fin de la subordonnée. Le premier groupe immédiatement après la conjonction de subordination doit toujours être le sujet.

*We kopen water **omdat** we dorst hebben*

*We gaan morgen naar de kust **als** het goed weer is*

*Ik vond het boek **dat** je mij geleend had zeer goed*

*Ik kende de mensen niet **met wie** ze daar stond te praten*

Attention: si la subordonnée précède la principale, n'oubliez pas de faire une inversion dans celle-ci

Hoewel het al eind mei was, was het weer nogal koud.

La subordonnée infinitive: (om) + compléments+te+infinitif

Hij komt om 17 uur om zijn huiswerk met mijn dochter te maken.

Exercice 9: Mets les éléments proposés dans le bon ordre. Commence par l'élément portant une majuscule.

1. met de bus / gisteren / Ik / ben / naar school / gegaan / .

Ik ben gisteren met de bus naar school gegaan.

2. nooit / naar het zwembad / rijdt / Hij / met zijn bromfiets / .

Hij rijdt nooit met zijn bromfiets naar het zwembad.

3. zijn fietshelm / Ik / teruggegeven / gisteren / hem / heb / .

Ik heb hem gisteren zijn fietshelm teruggegeven.

4. geprobeerd / hebben / Ze / vorige week / een ander vervoermiddel / .

Ze hebben vorige week een ander vervoermiddel geprobeerd.

5. naar school / met de fiets / ga / Ik / elke dag / .

Ik ga elke dag met de fiets naar school

6. Mijn boek? / aan de bushalte / getoond / Ik / haar / vanmorgen / het / heb / om tien uur / .

Mijn boek? Ik heb het haar vanmorgen om tien uur aan de bushalte getoond .

7. wonen / in dezelfde straat / Ze / sinds vijf jaar / .

Ze wonen sinds vijf jaar in dezelfde straat.

8. mijn gsm / Ik / op de tafel van de keuken / heb / achtergelaten / vanmorgen / .

Ik heb vanmorgen mijn gsm op de tafel van de keuken achtergelaten.

9. voor jongeren tussen 14 en 18 jaar / Het jeugdcentrum / een reeks activiteiten / elke zomer / organiseert / .

Het jeugdcentrum organiseert elke zomer een reeks activiteiten voor jongeren tussen 14 en 18 jaar.

10. kunnen / om / het jeugdlokaal / op internet / We / gebruiken / twee keer per week / te surfen / .

We kunnen twee keer per week het jeugdlokaal gebruiken om op internet te surfen.

Exercice 10: commence la phrase par le groupe souligné..

1. ze – haar moeder – heeft – niet – al jaren – gezien.

Haar moeder heeft ze al jaren niet gezien.

2. heeft – de secretaresse – gezegd – dat – morgen – ik – vanmiddag - moest – komen.

De secretaresse heeft vanmiddag gezegd dat ik morgen moest komen.

3. men – tegen haar zin – haar huis – wilde – verkopen .

Men wilde haar huis tegen haar zin verkopen.

4. deze keer – er – heeft – bemoeid – zich – mee – hij – niet - ?

Heeft hij zich er deze keer niet mee bemoeid?

5. Ik – had – gisteren – kopen – een nieuwe jurk – in de stad - moeten

Ik had gisteren een nieuwe jurk in de stad moeten kopen.

6. nu – al maanden – naar een andere flat – ben – ik – op zoek

Ik ben nu al maanden op zoek naar een andere flat.

7. we – maken – niet – morgen – te lang – het
We maken het niet te lang morgen.
8. geven – een brief – we – de jongen – mee – aan zijn moeder
We geven de jongen een brief aan zijn moeder mee.
9. naar Zuid-Frankrijk - voor de hele winter – ze – gaat – elk jaar – met haar zus
Ze gaat elk jaar voor de hele winter met haar zus naar Zuid-Frankrijk.
10. Hij – heeft – naar de cd – geluisterd – al – vaak
Hij heeft al vaak naar de cd geluisterd.

Exercice 11 : réécris la subordonnée dans un ordre correct

1. Hij houdt op met werken als (hij heeft genoeg geld)
... als hij genoeg geld heeft.
2. Het is tien jaar geleden dat (ik maakte een reis naar Amerika).
...dat ik een reis naar Amerika maakte.
3. Ik merkte dat (opnieuw was de jongen ziek)
...dat de jongen opnieuw ziek was.
4. De dokter meende dat (het hart klopte nog).
... dat het hart nog klopte.
5. Het is jammer dat (we hebben geen tijd).
... dat we geen tijd hebben.
6. Ik geloof dat (hij is hun veel geld schuldig).
... dat hij hun veel geld schuldig is.
7. Ik denk dat (zijn spreekuur is van elf tot twaalf).
... dat zijn spreekuur van elf tot twaalf is.
8. Vader vertelde dat (de oude heer was rijk maar leefde zeer eenvoudig).
...dat de oude heer rijk was meer zeer eenvoudig leefde.
9. Hij vroeg ons of (hij kon ons nog met iets anders helpen)
...of hij ons nog met iets anders kon helpen.
10. Nu zegt ze dat (ze heeft er toch een beetje spijt van)
...dat ze er toch een beetje spijt van heeft.
11. Het blijft een raadsel waarom (morgen zou hij weer afwezig zijn)
... waarom hij morgen weer afwezig zou zijn.

4. Les conjugaisons de base 2 : les temps du passé

A. le prétérit (= imparfait ou passé simple) (O.V.T.)

1°/ Verbes réguliers : L'OVT des verbes réguliers se forme à l'aide du radical suivi de **-de** ou **-te**. Prennent **-te** les verbes dont le radical se termine par une des consonnes contenues dans 't kofschip (ou les premières lettres de « François Koppé prend son thé chaud »). Après les autres consonnes, on rajoute **-de**.

Vroeger woonde onze leraar in Gembloux.

Hij stopte af en toe zijn bromfiets.

Si le radical se termine déjà par 't' ou 'd', on rajoute quand même **-de** ou **-te**.

Zij antwoordde niet op mijn vraag.

Hij wachtte op de bus.

Remarque : C'est bien la consonne présente à l'infinitif qu'il faut regarder, et donc si l'infinitif se terminent en **-ven** ou **-zen**, on rajoute bien **-de** ; ensuite, le **-v** se transforme en **-f** et le **-z** en **-s**.

Toen hij jong was, reisde hij veel

Eerst proefde hij van die cake.

2°/ verbes irréguliers : Certains verbes sont irréguliers, ils ne se terminent pas par **-de** ou **-te** à l'O.V.T. Il faut les étudier (voir liste plus loin)

Hij bleef de hele dag thuis.

Ze vertrokken op tijd.

Remarque : quelques-uns de ces verbes changent la voyelle courte du singulier en voyelle longue au pluriel, notamment :

Hij zag – ze zagen

Ik gaf – we gaven

Je las – Jullie lasen

Ik vergat – we vergaten

Hij kwam – We kwamen

Je lag – Ze lagen

etc

B. le passé composé (V.T.T.)

le passé composé est formé à l'aide des auxiliaires *zijn* ou *hebben*, conjugués au présent, suivi du participe passé du verbe.

1°/ participe passé des verbes irréguliers :

- soit « ge + radical + t » si la dernière consonne du radical est t-k-f-s-ch-ou p

Ze heeft vandaag veel gefietst.

- soit « ge+radical+d » dans les autres cas.

Ik heb altijd in de stad gewoond.

Remarques:

a) si le radical se termine déjà par **-t** ou **-d**, on n'ajoute rien:

Hij heeft onmiddellijk geantwoord.

We hebben lang gepraat.

b) On n'ajoute pas de **ge-** aux verbes commençant par «be», « ge », « ver », « er », « her », et « ont ».

Waar ben je tijdens de vakantie verbleven ?

Ik heb veel mensen ontmoet.

c) Pour un verbe à particule séparable, le "ge" se place entre la particule et le verbe.

We hebben dat probleem op een serieuze manier aangepakt.

d) Si le verbe est à particule inséparable, on laisse tomber le « ge »

Ze hebben dat niet aanvaard.

e) **Doubles infinitifs :** Certains verbes au passé composé accompagnés d'un infinitif en français se transforment en deux infinitifs en néerlandais. C'est le cas de :

blijven *Ze zijn daar altijd blijven wonen*

doen *Zijn broer heeft me dat doen beseffen*

durven *Ze heeft niet durven (te) springen*

gaan *Ze is gaan wandelen*

hangen	<i>De was heeft de hele dag hangen drogen</i>
helpen	<i>Hij heeft me de groenten helpen schoonmaken</i>
hoeven	<i>Dat had je niet hoeven (te) doen</i>
komen	<i>Hij is naast me komen wonen.</i>
kunnen	<i>Je had het wel eens kunnen zeggen.</i>
laten	<i>Hij heeft zijn haar laten knippen.</i>
liggen	<i>Hij heeft de hele morgen liggen rusten.</i>
lopen	<i>Die hond heeft de hele tijd lopen janken.</i>
moeten	<i>Je had maar moeten komen.</i>
mogen	<i>Hij had dat wel mogen doen.</i>
proberen	<i>Hij heeft dat probleem proberen op te lossen</i>
staan	<i>Ze hebben met de buur staan praten</i>
voelen	<i>Ze heeft haar hart voelen kloppen.</i>
wensen	<i>Hij heeft dat wensen (te) doen</i>
willen	<i>Hij heeft niet meer willen emigreren.</i>
zien	<i>Ik heb haar niet zien voorbijgaan</i>
zitten	<i>Ik wou altijd bij het raam zitten werken</i>
zullen	<i>Hij hoopt het te zullen krijgen.</i>

2°/ les verbes irréguliers ne prennent pas de –d ou –t au participe passé, il faut en étudier la liste (voir plus loin)
Hij is op tijd gekomen.
Hij heeft lang gelopen

3°/ choix de l'auxiliaire : hebben ou zijn ?

- Les verbes sans complément direct qui expriment un déplacement se conjuguent avec **hebben** lorsque la destination ou le lieu de départ n'est pas indiqué, avec **zijn** lorsque la destination est indiquée (éventuellement par une particule):
Hij heeft een uur gelopen
Hij is vlug naar huis gelopen.
Hij heeft plots gesprongen
Hij is in het water gesprongen
- Les verbes qui expriment un changement d'état du sujet se conjuguent avec **zijn** :
Wat is ze vermagerd !
Mijn vader is gisteren gestorven.
- Les autres verbes, dont les réfléchis, se conjuguent avec l'auxiliaire **hebben**
Hij heeft zich gewassen
We hebben lang gepraat
- Certains verbes sans complément direct ne rentrent dans aucune catégorie mais se conjuguent avec **zijn** : *blijven, zijn, blijken, gebeuren, komen et gaan.*

C. le plus-que-parfait (V.V.T.)

Le VVT exprime une action antérieure à celle exprimée par le prétérit. Il se forme en conjuguant l'auxiliaire hebben ou zijn au prétérit suivi du participe passé du verbe

Ze was kwaad omdat ik haar niets verteld had.
Toen ik belde was ze al uitgegaan.

Remarque: le plus que-parfait peut remplacer le conditionnel passé.

Had ik dat geweten, dan was ik zeker niet gekomen (= zou ik niet gekomen zijn)
Ze had het niet moeten zeggen (= ze zou het niet hebben moeten zeggen)

Les temps primitifs(hoofdtijden)

bakken	<i>cuire</i>	bakte, bakten	gebakken (hebben)
barsten	<i>éclater</i>	barstte, barstten	gebarsten (zijn)
bederven	<i>gâter</i>	bedierf, bedierven	bedorven (hebben)
bedriegen	<i>tromper</i>	bedroog, bedrogen	bedrogen (hebben)
beginnen	<i>commencer</i>	begon, begonnen	begonnen (zijn)
begrijpen	<i>comprendre</i>	begreep, begrepen	begrepen (hebben)
bevelen	<i>ordonner</i>	beval, bevalen	bevolen (hebben)
bidden	<i>prier</i>	bad, baden	gebeden (hebben)
bieden	<i>offrir</i>	bood, boden	geboden (hebben)
bijten	<i>mordre</i>	beet, beten	gebeten (hebben)
binden	<i>lier</i>	bond	gebonden (hebben)
blazen	<i>souffler</i>	blies; bliezen	geblazen (hebben)
blijken	<i>se révéler, sembler</i>	bleek, bleken	gebleken (zijn)
blijven	<i>rester</i>	bleef, bleven	gebleven (zijn)
blinken	<i>briller</i>	blonk	geblonken (hebben)
breken	<i>casser</i>	brak, braken	gebroken (hebben / zijn).
brengen	<i>apporter</i>	bracht	gebracht (hebben)
buigen	<i>courber</i>	boog, bogen	gebogen (hebben / zijn)
denken	<i>penser</i>	dacht	gedacht (hebben)
doen	<i>faire</i>	deed, deden	gedaan (hebben)
dragen	<i>porter</i>	droeg	gedragen (hebben)
drijven	<i>pousser, flotter</i>	dreef, dreven	gedreven (hebben / zijn)
dringen	<i>presser, pénétrer</i>	drong	gedrongen (hebben / zijn)
drinken	<i>boire</i>	dronk	gedronken (hebben)
duiken	<i>plonger</i>	dook, doken	gedoken (hebben / zijn)
dwingen	<i>forcer</i>	dwong	gedwongen (hebben)
eten	<i>manger</i>	at, aten	gegeten (hebben)
fluiten	<i>siffler</i>	floot, floten	gefloten (hebben)
gaan	<i>aller</i>	ging	gegaan (zijn)
gelden	<i>valoir</i>	gold	gegolden (hebben)
genezen	<i>guérir</i>	genas, genazen	genezen (hebben / zijn)
genieten	<i>jouir, profiter</i>	genoot, genoten	genoten (hebben)
geven	<i>donner</i>	gaf, gaven	gegeven (hebben)
gieten	<i>verser</i>	goot, goten	gegoten (hebben)
glijden	<i>glisser</i>	gleed, gleden	gegleden (hebben / zijn)
glimmen	<i>luire</i>	glom, glommen	geglommen (hebben)
graven	<i>creuser</i>	groef, groeven	gegraven (hebben)
grijpen	<i>saisir</i>	greep, grepen	gegrepen (hebben)
hangen	<i>pendre</i>	hing	gehangen (hebben)
hebben	<i>avoir</i>	had, hadden	gehad (hebben)
heffen	<i>soulever</i>	hief, hieven	geheven (hebben)
helpen	<i>aider</i>	hielp	geholpen (hebben)
heten	<i>s'appeler</i>	heette	geheten (hebben)
houden	<i>tenir</i>	hield	gehouden (hebben)
jagen	<i>chasser</i>	joeg	gejaagd (hebben)

kiezen	<i>choisir</i>	koos	gekozen (hebben)
kijken	<i>regarder</i>	keek	gekeken (hebben)
klimmen	<i>grimper</i>	klom, klommen	geklommen (hebben / zijn)
klinken	<i>résonner</i>	klonk, klonken	geklonken (hebben)
komen	<i>venir</i>	kwam, kwamen	gekomen (zijn)
kopen	<i>acheter</i>	kocht	gekocht (hebben)
krijgen	<i>recevoir</i>	kreeg, kregen	gekregen (hebben)
kruipen	<i>ramper</i>	kroop, kropen	gekropen (hebben / zijn)
kunnen	<i>pouvoir</i>	kon, konden	gekund (hebben)
lachen	<i>rire</i>	lachte	gelachen (hebben)
laden	<i>charger</i>	laadde	geladen (hebben)
laten	<i>laisser</i>	liet	gelaten (hebben)
lezen	<i>lire</i>	las, lazten	gelezen (hebben)
liegen	<i>mentir</i>	loog, logen	gelogen (hebben)
liggen	<i>être couché</i>	lag, lagen	gelegen (hebben)
lijden	<i>souffrir</i>	leed, leden	geleden (hebben)
lijken	<i>paraître</i>	leek, leken	geleken (hebben)
lopen	<i>marcher, courir</i>	liep	gelopen (hebben / zijn)
meten	<i>mesurer</i>	mat, maten	gemeten (hebben)
moeten	<i>devoir</i>	moest	(gemoeten hebben)
mogen	<i>pouvoir</i>	mocht	-
nemen	<i>prendre</i>	nam, namen	genomen (hebben)
ontmoeten	<i>rencontrer</i>	ontmoette	ontmoet (hebben)
raden	<i>deviner, conseiller</i>	raadde, raadden	geraden (hebben)
rijden	<i>rouler</i>	reed, reden	gereden (hebben / zijn)
roepen	<i>crier, appeler</i>	riep, riepen	geroepen (hebben)
ruikten	<i>sentir, flairer</i>	rook, roken	geroken (hebben)
scheiden	<i>séparer</i>	scheidde, scheidten	gescheiden (hebben / zijn)
schelden	<i>invectiver</i>	schold	gescholden (hebben)
schenken	<i>offrir, verser</i>	schonk	geschonken (hebben)
scheppen	<i>créer</i>	schiep, schiepen	geschapen (hebben)
scheren	<i>raser</i>	schoor, schoren	geschoren (hebben)
schieten	<i>tirer (arme)</i>	schoot, schoten	geschoten (hebben)
schijnen	<i>sembler, briller</i>	scheen, schenen	geschenen (hebben)
schrijven	<i>écrire</i>	schreef, schreven	geschreven (hebben)
schrikken	<i>s'effrayer</i>	schrok, schrokken	geschrokken (zijn)
slaan	<i>frapper</i>	sloeg, sloegen	geslagen (hebben)
slapen	<i>dormir</i>	sliiep	geslapen (hebben)
sluiten	<i>fermer</i>	sloot, sloten	gesloten (hebben)
smelten	<i>fondre</i>	smolt	gesmolten (hebben / zijn)
snijden	<i>couper</i>	sneed, sneden	gesneden (hebben)
spannen	<i>tendre</i>	spande	gespannen (hebben)
spijten	<i>causer du regret</i>	(het) speet (me)	(het heeft me) gespeten
spreken	<i>parler</i>	sprak, spraken	gesproken (hebben)
springen	<i>sauter</i>	sprong	gesprongen (hebben / zijn)
staan	<i>être debout</i>	stond	gestaan (hebben)

steken	<i>piquer</i>	stak, staken	gestoken (hebben)
stelen	<i>dérober, voler</i>	stal, stalen	gestolen (hebben)
sterven	<i>mourir</i>	stierf, stierven	gestorven (zijn)
stijgen	<i>s'élever, augmenter</i>	steeg, stegen	gestegen (zijn)
stinken	<i>puer</i>	stonk, stonken	gestonken (hebben)
strijden	<i>combattre</i>	streed, streden	gestreden (hebben)
strijken	<i>repasser</i>	streek, streken	gestreken (hebben)
treden	<i>marcher</i>	trad, traden	getreden (hebben / zijn)
treffen	<i>toucher</i>	trof, troffen	getroffen (hebben)
trekken	<i>tirer</i>	trok, trokken	getrokken (hebben / zijn)
vallen	<i>tomber</i>	viel, vielen	gefallen (zijn)
vangen	<i>attraper</i>	ving	gevangen (hebben)
varen	<i>naviguer</i>	voer	gevaren (hebben / zijn)
vechten	<i>se battre</i>	vocht	gevochten (hebben)
verdrieten	<i>attrister</i>	verdroot, verdrotten	verdrotten (hebben)
verdwijnen	<i>disparaître</i>	verdween, verdwenen	verdwenen (zijn)
vermijden	<i>éviter</i>	vermeed, vermeden	vermeden (hebben)
vergeten	<i>oublier</i>	vergat, vergaten	vergeten (hebben / zijn)
verliezen	<i>perdre</i>	verloor, verloren	verloren (hebben)
verzinnen	<i>inventer</i>	verzon, verzonnen	verzonnen (hebben)
vinden	<i>trouver</i>	vond	gevonden (hebben)
vliegen	<i>voler (dans les airs)</i>	vloog, vlogen	gevlogen (hebben / zijn)
vouwen	<i>plier</i>	vouwde	gevouwen (hebben)
vragen	<i>demander</i>	vraagde	gevraagd (hebben)
vriezen	<i>geler</i>	vroom, vrozen	(het heeft) gevrozen
wassen	<i>laver</i>	waste	gewassen (hebben)
wegen	<i>peser</i>	woog, wogen	gewogen (hebben)
werpen	<i>jeter</i>	wierp	geworpen (hebben)
weten	<i>savoir</i>	wist	geweten (hebben)
wijten	<i>imputer</i>	weet, weten	geweten (hebben)
wijzen	<i>montrer</i>	wees	gewezen (hebben)
winnen	<i>gagner</i>	won, wonnen	gewonnen (hebben)
worden	<i>devenir</i>	werd	geworden (zijn)
wreken	<i>venger</i>	wreekte	gewroken (hebben)
wrijven	<i>frotter</i>	wreef, wreven	gewreven (hebben)
wringen	<i>tordre</i>	wrong	gewrongen (hebben)
zeggen	<i>dire</i>	zei, zeiden	gezegd (hebben)
zenden	<i>envoyer</i>	zond	gezonden (hebben)
zien	<i>voir</i>	zag, zagen	gezien (hebben)
zijn	<i>être</i>	was, waren	geweest (zijn)
zingen	<i>chanter</i>	zong	gezongen (hebben)
zinken	<i>somber, couler</i>	zonk	gezonken (zijn)
zitten	<i>être assis</i>	zat, zaten	gezetten (hebben)
zoeken	<i>chercher</i>	zocht	gezocht (hebben)
zuigen	<i>sucer</i>	zoog, zogen	gezogen (hebben)
zwellen	<i>enfler</i>	zwol, zwollen	gezwollen (hebben / zijn)

zwemmen	<i>nager</i>	zwom, zwommen	gezwommen (hebben/zijn)
zweren	<i>jurer (serment)</i>	zwoer	gezworen (hebben)
zwerven	<i>errer</i>	zwierf, zwierven	gezworven (hebben/zijn)
zwijgen	<i>se taire</i>	zweeg, zwegen	gezwegen (hebben)

Exercice 12: Mets les verbes au prétérit (OVT)

- 1) Ik **miste** af en toe de trein van zeven uur
- 2) In de trein **lachten** we veel met elkaar.
- 3) De meeste jongeren **kende** ik heel goed.
- 4) Ze **woonden** in dezelfde stad als ik.
- 5) Ik **rookte** af en toe een sigaret.
- 6) Die **smaakte** niet heel lekker.
- 7) Daarom **stopte** ik ermee.
- 8) 's Avonds **volgde** ik muzieklessen aan de academie.
- 9) De campagne **mikte** op voetgangers.
- 10) Het BIW **wilde** jongeren aansporen een fietshelm te dragen.
- 11) De campagne van vorige lente **richtte** zich tot de volwassenen.
- 12) Die van vorige herfst **spoorde** automobilisten aan tot meer hoffelijkheid.
- 13) De volgende campagne **vestigde** de aandacht van de bestuurders op de risico's van de gsm.
- 14) Die van twee jaar geleden **herinnerde** ons aan het vastklikken van de gordel.
- 15) Vroeger **klikte** mijn vriendin haar gordel bijna nooit vast.
- 16) De laatste veiligheids campagne **zette** haar aan tot een veiliger gedrag.
- 17) **Ging** je met de fiets naar school?
- 18) In welke klas **zat** je?
- 19) **Hield** je van fietsen?
- 20) **Lagen** er soms glasscherven op het fietspad?
- 21) **Was** dat gevaarlijk?
- 22) **Stonden** er opzichters aan de schoolpoorten?
- 23) **Moest** je elke dag met de fiets naar school?
- 24) **Kreeg** je verkeerslessen op de lagere school?
- 25) **Koos** je af en toe voor het openbaar vervoer?
- 26) Ik **had** geen bromfiets.
- 27) Ik **fietste** drie keer per week naar school.
- 28) Ik **droeg** natuurlijk een helm.
- 29) Mijn vader **gebruikte** zijn auto naar zijn werk.
- 30) Soms **bracht** mijn moeder mij met haar auto naar school.
- 31) Vooral als het te koud **was** of als ik een zware schooltas **moest** dragen.
- 32) Ik **nam** wel eens de bus, maar de bussen **reden** niet altijd op tijd.
- 33) Ik **kon** niet zwemmen.
- 34) Toen ik acht jaar oud **was, ging** ik voor de eerste keer naar het zwembad.
- 35) Mijn vader **wilde** me leren zwemmen.
- 36) De meeste kinderen uit mijn klas **konden** al zwemmen.
- 37) Ik **voelde** me niet helemaal op mijn gemak, omdat ik niet **kon** zwemmen.

- 38) In de eerste les **leerde** ik in het water springen, in het kleine bad natuurlijk.
- 39) Ik **had** helemaal geen schrik.
- 40) Na een paar lessen **wilde** mijn vader mij al zonder zwembandjes laten zwemmen.

Exercice 13: mets les verbes de ces deux récits au prétérit (OVT)

- A. Gistermorgen **voelde** (voelen) ik me niet lekker in bed. Ik **zweette** (zweeten) , **huiverde** (huiveren) en **hoestte** (hoesten) Ik **wilde** (willen) opstaan, maar het **duizelde** (duizelen) me. Toen **haalde** (halen) ik diep adem en **probeerde** (proberen) me te ontspannen. Daarna **slikte** (inslikken) ik twee grieptabletten **in** Toen mijn moeder dat lawaai **hoorde** (horen) , **holde** (hollen) ze naar mijn kamer. Ze **veegde** (afvegen) mijn voorhoofd **af** en **legde** (leggen) er een warm washandje op. Daarna **belde** (bellen) ze de dokter.
- B. *Een drukke dag.*
 Gisteren **werkte** (werken) ik veel. Ik **ruimde** (opruimen) mijn kamer **op** en **maakte** (schoonmaken) die **schoon**. Om twee uur **belde** (opbellen) een vriendin me **op** en ze **vertelde** (vertellen) mij een half uur over haar problemen. Daarna **deed** (doen) ik boodschappen voor moeder. Ik **keerde** (terugkeren) pas om vier uur **terug**. Ik **maakte** (maken) mijn huiswerk en **leerde** (leren) mijn lessen. Moeder en ik **maakten** (klaarmaken) toen het avondmaal **klaar**. Het **was** (zijn) een drukke dag, ik **amuseerde** (amuseren) me niet veel.
 's Avonds **wandelde** (wandelen) ik wat met mijn hond tot het naburige dorp. Daar **ontmoette** (ontmoeten) ik mijn vriend Piet. We **praatten** (praten) wat over onze vakantieplannen. Dat **was** (zijn) toch veel leuker dan de dagelijkse sleur.

Exercice 14: choisissez entre “hebben” ou “zijn” pour faire les passés composés suivants:

1. Ik **heb** me niet geamuseerd.
2. Ik **heb** mijn oefening verbeterd.
3. De moordenaar **is** nog niet gearresteerd.
4. Ze **heeft** lang gezwommen.
5. Mijn oom **is** directeur geworden.
6. Bob **is** voor zijn examen gezakt.
7. De sneeuw **is** nog niet gesmolten
8. Hij **heeft** zich juist omgekleed.
9. **Hebt** u al de directeur ontmoet?
10. Mijn bal **is** in het water gevallen.
11. Het **heeft** gedonderd.
12. O nee! Mijn jurk **is** verkleurd.
13. Wat **heb** je gekocht?
14. Wat **bent** u vermagerd!
15. We **hebben** hier drie jaar gewoond.
16. Toen **ben** ik tot de oever gezwommen.
17. Ze **zijn** al uit de trein gestapt.
18. De kat **is** op de tafel gesprongen.
19. Hij **heeft** goed geskied.
20. Je **hebt** niet op mijn vraag geantwoord.

Exercice 15: Mets les phrases suivantes au passé composé (VTT)

- 1) Ik (maken) mijn huiswerk. **Ik heb mijn huiswerk gemaakt.**
- 2) Ik (opbellen) mijn vriend al. **Ik heb mijn vriend al opgebeld.**
- 3) Ik (terugbrengen) mijn boek naar de bibliotheek **Ik heb mijn boek naar de bibliotheek teruggebracht.**
- 4) Ik (weghangen) mijn kleren **Ik heb mijn kleren weggehangen.**
- 5) Anne (poetsen) haar schoenen. **Anne heeft haar schoenen gepoetst.**
- 6) Vader (wassen) de auto **Vader heeft de auto gewassen.**
- 7) Ik (verkopen) mijn auto. **Ik heb mijn auto verkocht.**
- 8) Je (volgen) al een computerles. **Je hebt al een computerles gevolgd.**
- 9) Hoe laat (opstaan) je vanmorgen ? **Hoe laat ben je vanmorgen opgestaan?**
- 10) (komen) je met de fiets ? **Ben je met de fiets gekomen?**
- 11) (gaan) je zus al naar de bibliotheek ? **Is je zus al naar de bibliotheek gegaan?**
- 12) Mijn oom (vertrekken) naar Afrika **Mijn oom is naar Afrika vertrokken.**
- 13) Mijn fiets (verdwijnen) een week geleden **Mijn fiets is een week geleden verdwenen.**
- 14) (meerijden) je zussen ook naar Oostende ? **Is je zus ook naar Oostende meegereden?**
- 15) Het boek (vallen) op de grond **Het boek is op de grond gevallen.**
- 16) Ik (vergeten) de titel van die mooie film . **Ik ben de titel van die mooie film vergeten.**
- 17) Ze (aanmoedigen) ons om met de fiets naar school te gaan. **Ze heeft ons aangemoedigd om met de fiets naar school te gaan.**
- 18) Mijn vriend (wegrijden) om zes uur ... **Mijn vriend is om zes uur weggereden.**
- 19) Hoeveel kilometer (afleggen) je broer tijdens het weekend ? **Hoeveel kilometer heeft e broer tijdens het weekend afgelegd?**
- 20) Mijn ouders (thuisblijven) de hele dag . **Mijn ouders zijn de hele dg thuisgebleven.**
- 21) (afspreken) het ? **Is het afgesproken?**
- 22) De gemeente (opzetten) een fietsgraveeractie. **De gemeente heeft een fietsgraveeractie opgezet.**
- 23) Vanmorgen (ophalen) ik de kinderen van de burens thuis . **Vanmorgen heb ik de kinderen van de burens thuis opgehaald.**
- 24) De gemeente (inbouwen) de school-omgeving als een «zone dertig» . **De gemeente heeft de schoolomgeving als een “zone dertig” ingebouwd.**
- 25) Hij (onderhouden) zijn fiets goed. **Hij heeft zijn fiets goed onderhouden.**